EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 4.7.2007
KOM(2007) 374 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

Teollisuuspolitiikan väliarviointi
EU:n kasvu- ja työllisyysstrategiaan liittyvä tiedonanto

{SEK(2007) 917}

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto ... 3

2. Talouden tilanne ja haasteet ... 3

3. Teollisuuspolitiikkaa koskeva työohjelma ... 5

3.1. *Edistymisen arviointi ja tämänhetkinen tilanne* ... 5

3.2. *Tulevan politiikan suunnittelu* ... 6

3.3. *Nykyisen työn jatkaminen ja uusiin haasteisiin vastaaminen* ... 7

3.3.1. **Sektorien väliset aloitteet** ... 7

3.3.2. **Sektorikohtaiset hankkeet** ... 12

4. Päätelmät ... 14

1. JOHDANTO

Komissio esitti vuonna 2005 antamassaan tiedonannossa[1] ensimmäisen kerran sektorien välisiä ja sektorikohtaisia aloitteita käsittävään konkreettiseen työohjelmaan perustuvan yhtenäisen lähestymistavan teollisuuspolitiikkaan. Tämä politiikan lohko yksi on Lissaboninstrategian tärkeitä pilareita, ja se liittyy kiinteästi EU:n pyrkimykseen varmistaa toimivat sisämarkkinat[2] samoin kuin maailmanlaajuisesti avoimet ja kilpailukykyiset markkinat sekä vastata ympäristönsuojeluun liittyviin haasteisiin. Sekä neuvosto[3] että Euroopan parlamentti[4] kannattivat lähestymistapaa ja pyysivät komissiota panemaan poliittiset aloitteet täytäntöön sekä esittämään vuonna 2007 edistymisen tarkastelun ja ehdottamaan uusia aloitteita.

Tällä tiedonannolla on kolme tavoitetta:

- Kuvataan EU:n teollisuuden nykyinen taloudellinen tilanne ja esitellään sen tärkeimmät tämänhetkiset haasteet.

- Tarkastellaan edistymistä, jota on saavutettu teollisuuspolitiikkaa koskevassa vuoden 2005 tiedonannossa kuvattujen sektorien välisten ja sektorikohtaisten toimien osalta.

- Kuvataan nykyisten tietojen ja haasteiden sekä saavutetun edistymisen pohjalta toimenpiteitä vuosiksi 2007–2009.

EU-tason teollisuuspolitiikan keskeisenä tehtävänä on aktiivisesti pyrkiä luomaan otolliset yleiset edellytykset yritysten kehittymistä ja innovaatioita varten. Näin EU:hun voidaan houkutella teollisuusinvestointeja ja luoda työpaikkoja, kun samalla muistetaan, että useimmat yritykset ovat pieniä tai keskisuuria (pk-yrityksiä).

Tehokkaan ja toimivan EU-tasoisen teollisuuspolitiikan on pohjauduttava johdonmukaisiin ja koordinoituihin toimiin sekä jäsenvaltioiden että Euroopan tasolla, kuten EY:n perustamissopimuksen 157 artiklassa todetaan. Monet Euroopan teollisuuden kilpailukykyyn merkittävästi vaikuttavat tekijät kuuluvat jäsenvaltioiden tasolle. On kuitenkin suuria haasteita, kuten avointen ja kilpailukykyisten sisämarkkinoiden luominen tai teollisuuspolitiikan sovittaminen energia- ja ilmastonmuutoskysymyksiin, joita ei voida – ainakaan riittävässä määrin – käsitellä jäsenvaltioiden tasolla vaan jotka vaativat myös Euroopan tasoisia toimia.

2. TALOUDEN TILANNE JA HAASTEET

Tilanne vaihtelee alakohtaisesti,[5] mutta yleisesti teollisuus on tervettä ja dynaamista ja tuo merkittävän panokset yhteisön kasvuun ja työllisyyteen. Teollisuus on edelleen Euroopan talouden tärkeimpiä vetureita.[6] Teollisuustuotannon suora osuus yhteisön tuotoksesta on noin viidennes, ja kahden viime vuoden aikana se on kasvanut keskimäärin 2,6 prosenttia. Teollisuus on keskeinen tekijä innovaatiotoiminnassa: se käyttää 81 prosenttia

[1] KOM(2005) 474.
[2] Kattava sisämarkkinakatsaus on parhaillaan valmisteilla.
[3] Kilpailukykyneuvosto 29. ja 30.5.2006 ja kilpailukykyneuvosto 21. ja 22.5.2007.
[4] Teollisuuspolitiikkaa koskeva neuvoston päätöslauselma, 5.7.2007.
[5] EU Industrial Structure (DG Enterprise and Industry, 2007).
[6] Lisätietoja tämän tiedonannon liitteenä olevassa valmisteluasiakirjassa SEK(2007) 917.

yksityissektorin T&K-menoista ja tarjoaa yhä enemmän korkeatasoista ammattitaitoa vaativia työpaikkoja. Teollisuus onkin merkittävä tekijä Euroopan muutoksessa kohti osaamistaloutta. Kolmena viime vuonna työllisyys on pysynyt melko vakaana teollisuudessa, kun vuosina 2000–2004 se supistui lähes 5 %.[7] Teollisuus vauhdittaa epäsuorasti useita palvelualoja ja luo merkittävästi työllisyyttä. Monilla teollisuuden aloilla, kuten tieto- ja viestintätekniikassa tai sähkötekniikan ja koneenrakennuksen alalla lisäarvo on pitkään ja tasaisesti kasvanut, ja kasvu on jopa kiihtynyt viime vuosina.[8] Vuonna 2006 yhteisö onnistui lisäksi houkuttelemaan enemmän ulkomaisia suoria sijoituksia, joiden määrä kasvoi 42 %, kun ulospäin suuntautuva sijoitusvirta kasvoi 35 %.[9].

Nykyisellään teollisuudella menee hyvin ja se pystyy täysin hyödyntämään suotuisat suhdanteet, mutta globalisaatio, teknologian kehitys ja ympäristöhaasteet kiristävät todennäköisesti tilannetta tulevina vuosina.

EU on menestynyt hyvin tavarakaupassa, ja sen osuus maailmankaupasta on vakiintunut noin 15 prosenttiin. **Globalisaatio** koskettaa kuitenkin muutakin kuin tavarakauppaa. Viime aikoina yritykset ovat yhä enenevässä määrin myyneet ja ulkoistaneet erilaisia toimintojaan, koska tieto- ja viestintätekniikan, organisaatioinnovaatioiden sekä Intian ja Kiinan kasvavan tietopohjan avulla yrityksen voivat paloitella arvoketjuja ja ulkoistaa välituotepanokset ja niihin liittyvät tehtävät. Tällaisessa muuttuvassa ympäristössä kilpailuetu saavutetaan optimoimalla koko arvoketju. Yritysten on tällöin pidettävä hallussaan arvoketjun tärkeät osat, kuten innovaatiotoiminta ja käyttäjäkohtaisesti räätälöidyt tuotteet, esimerkiksi innovaatiokapasiteettia Eurooppaan ankkuroivien yritysklustereiden avulla. Lisäksi yritykset tarjoavat entistä useammin integroituja ratkaisuja, joihin on koottu valmistustoimintaa ja erilaisia palveluita.

Tieteen ja tekniikan nopea kehitys luo valmistajille tilaisuuksia omaksua ja hyödyntää uusia teknisiä mahdollisuuksia. Valmistusteollisuus painottuu EU:ssa kuitenkin edelleen keskitason teknologia-aloihin, eikä se ole käyttänyt hyväkseen tiettyjen huipputeknologia-alojen nopeaa kasvua eikä myöskään täysin hyödyntänyt tieto- ja viestintätekniikan käyttöönoton tuomaa potentiaalia. Joillakin markkinoilla tiukat tuotesäännökset haittaavat teollisuuden kaipaamaa uudenaikaistamista. Myös standardeja, teollis- ja tekijänoikeuksia ja hankintakäytäntöjä voitaisiin muuttaa siten, että ne tukisivat paremmin innovatiivisia aloja. Kysynnän lisääminen on teollisuuden innovointikapasiteetin kannalta tärkeää, mutta monilla aloilla epäsuotuisat markkinarakenteet vaikeuttavat toimintaa. Koska laajoja puolustusalan yhtenäismarkkinoita ei ole, alat ei pääse hyödyntämään koko innovaatio- ja talouspotentiaaliaan. Jossain määrin tämä koskee myös lääketeollisuutta.

EU on asettanut kunnianhimoiset ympäristötavoitteet **parantaa energiatehokkuutta ja vähentää kasvihuonekaasupäästöjä** vähintään 20 prosenttia vuoteen 2020 mennessä sekä tukea uusiutuvia energialähteitä.[10] Euroopan teollisuus onkin jo onnistunut parantamaan merkittävästi energiatehokkuuttaan. Lisäksi sillä on hyvät mahdollisuudet hyödyntää nousevaa ympäristöteollisuuden alaa. Euroopan ympäristöteollisuus on maailmanlaajuisen kehityksen eturintamassa: sen luomalla teknologialla saadaan aikaan liikevaihto, joka on noin

---

[7] Eurostatin työmarkkinatutkimus.

[8] EU Industrial Structure (DG Enterprise and Industry, 2007). Tieto- ja viestintätekniikan alalla keskimääräinen vuosittainen kasvu oli 6 % vuosina 1995–2006, mutta se nousi 10 prosenttiin vuosina 2004–2006. Sähkötekniiknan ja koneenrakennuksen osalta vastaavat luvut olivat 2 % ja 5 %.

[9] Eurostatin tiedote nro 70/2007, 24.5.2007.

[10] Määrälliset tavoitteet asetetaan komission tiedonannossa ”Energiapolitiikka Euroopalle”, KOM(2007) 1.

2,2 prosenttia EU:n BKT:sta, ja työllistetään 3,4 miljoonaa henkeä. Sääntely- ja muiden esteiden voittamiseksi tarvitaan uusia politiikan työkaluja, myös markkinalähtöisiä välineitä ja tarkoin suunniteltua sääntelyä, sillä muutoin uusien markkinamahdollisuuksien hyödyntäminen ei onnistu täysimittaisesti. Näitä politiikan välineitä toteutettaessa on otettava asianmukaisesti huomioon kansainväliselle kilpailulle alttiina olevien energiaintensiivisten alojen tilanne.

3. TEOLLISUUSPOLITIIKKAA KOSKEVA TYÖOHJELMA

3.1. Edistymisen arviointi ja tämänhetkinen tilanne

Vuoden 2005 tiedonannossa ilmoitettiin useista sektorien välisistä ja sektorikohtaisista politiikan aloitteista, joista useimmissa on jo edistyttykin hyvin.[11] Kaikissa näissä tapauksissa kuulemismenettely oli tärkeässä asemassa.

Niillä aloitteilla, joista on jo saatu tuloksia, on ollut selvä vaikutus politiikan kehittämiseen. Niiden avulla on voitu koota yhteen – joskus korkean tason työryhmien kautta – laaja joukko erilaisia sidosryhmiä, jotka ovat vastuussa niistä politiikan eri aloista, jotka muodostavat teollisuuden toiminnan puitteet. Näin on voitu rakentaa konsensusta keskeisistä kysymyksistä ja etenemissuunasta.

- Tämä koskee erityisesti kilpailukykyä, energiaa ja ympäristöä käsittelevää korkean tason ryhmää, joka auttoi yhdistämään nämä kolme politiikan lohkoa ja osallistui merkittävällä tavalla esimerkiksi keskusteluun, joka koski komission energia- ja ilmastonmuutospaketin laadintaa, ja kestävän teollisuuspolitiikan kehittämiseen.

- Sama pätee myös CARS21-aloitteeseen, jonka suositukset muodostivat pohjan komission tiedonannolle autoteollisuuden sääntelykehyksestä ja johtivat merkittäviin säädösehdotuksiin, esimerkiksi kokonaista ajoneuvoa koskevan Euroopan tyyppihyväksyntäjärjestelmän laajentamisesta ja yksinkertaistamisesta.

- Tekstiilejä käsittelevä korkean tason ryhmä on oli avainasemassa, kun politiikan painopisteitä määritettiin ja kun käytännössä perustettiin toimialan laajuinen tutkimus- ja kehitysfoorumi.

- Koneenrakennusta koskeva EnginEurope-aloite ja tieto- ja viestintätekniikka-alan kilpailukykyä käsittelevä työryhmä ovat raporteillaan auttaneet muovaamaan Euroopan teollisuuspolitiikkaa.

- Korkean tason ryhmä LeaderSHIP 2015 laati laajan suosituskokonaisuuden, jonka avulla Euroopan meriteollisuus, jonka toiminta oli raskaasti riippuvaista valtiontuesta, pystyi muuntumaan elinvoimaiseksi ja kilpailukykyiseksi teollisuudenalaksi, jonka telakat saavat ainoastaan innovaatiotukea ja jolla tuen intensiteetti on räätälöity kuvastamaan ja palkitsemaan älykästä riskinottoa ja tehostamaan teknologian kehitystä.

- Joidenkin muiden ryhmien, kuten lääkefoorumin ja puolustusteollisuusfoorumin, työ on yhä käynnissä, ja siitä on saatu välituloksia. Kemikaaleja käsittelevä korkean tason ryhmä aloittaa pian toimintansa.

---

[11] Yksityiskohtaisemmat tiedot edistymisestä ovat asiakirjassa SEK(2007) 917.

- Sekä teollis- ja tekijänoikeuksia että ammattitaitoa[12] koskeva aloite ovat osoittaneet, että nämä politiikan lohkot ovat olennaisia osia teollisuuden kilpailukykyä koskevassa strategiassa. Ensiksi mainittu aloite on poikinut useita toimia, myös teollis- ja tekijänoikeuksia ja väärentämistä käsittelevät EU:n ja Yhdysvaltojen yhteisen toimintastrategian, sekä teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaa vuoropuhelua niiden maiden kanssa, joita pidetään ensisijaisina kohteina teollis- ja tekijänoikeuksien täytäntöönpanon kannalta. Viimeksi mainittu aloite koskee osaamispuutteiden sekä osaamisen kysynnän ja tarjonnan epäsuhdan korjaamistoimia.

Myös koheesiopolitiikka antaa tärkeän panoksen teollisuuden kilpailukyvyn kohentamiseen. Vuosia 2007–2013 koskevien yhteisön koheesiopolitiikan strategisten suuntaviivojen mukaisesti jäsenvaltiot keskittävät Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston investoinnit aloille, jotka liittyvät tiiviisti kasvun ja työllisyyden toimintaohjelmaan. Tällaisia ovat erityisesti osaamispääoman kehittäminen, tutkimus, innovaatiot, yrittäjyys ja pk-yritysten tuki.

Lisäksi komissio on laatinut EU:n teollisuuden ulkoista kilpailukykyä käsittelevän täysimittaisen strategian[13], jolla pyritään hyödyntämään globalisaation etuja ja varmistamaan suotuisampi kansainvälinen toimintaympäristö EU:n yrityksille.

Useimmat vuoden 2005 tiedonannossa esitetyistä sektorien välisistä ja sektorikohtaisista poliittisista aloitteista ovat pitkän aikavälin projekteja, jotka jatkuvat vuosina 2007–2009.

Tiivistetysti voidaan todeta, että viime aikojen talouskehitys ja teollisuuspolitiikkaa koskevasta vuoden 2005tiedonannosta saadut kokemukset ja palaute osoittavat, että politiikan perusteet eivät kaipaa muutosta.

3.2. Tulevan politiikan suunnittelu

Nykytilanteen arvioinnin pohjalta ja vuoden 2005 saavutettuihin tuloksiin tukeutuen komissio aikoo vahvistaa joitakin parhaillaan käynnissä olevia aloitteita ja käynnistää uusia voidakseen vastata tuoreisiin haasteisiin.

Liitteessä 1 on yksityiskohtainen katsaus sektorien välisiin ja sektorikohtaisiin aloitteisiin, ja siinä osoitetaan, mikä on kullakin sektorilla katsottu tärkeimmäksi prioriteetiksi. Ennen täytäntöönpanoa on aina tarvittaessa tehtävä vaikutustenarviointi. Katsauksessa päivitetään tuoreiden tietojen perusteella vuoden 2005 tiedonantoa, joka pohjautui jäsenvaltioiden ja sidosryhmien laajaan kuulemiseen.

Teollisuuden kilpailukykyä edistävät poliitiset toimet toteutetaan osittain yhteisön tasolla ja osittain jäsenvaltioissa, mutta EU:n teollisuuspolitiikan ja kansallisten toimien välinen yhteys on edelleen löyhä. Uudistettu Lissabonin strategia antaa hyvät mahdollisuudet vahvistaa tällaista vuorovaikutusta, etenkin kun neuvoston antamiin yhdennettyihin suuntaviivoihin kuuluvat myös teollisuuspolitiikan suuntaviivat. Jäsenvaltioiden olisi vuosittaisissa täytäntöönpanokertomuksissaan esitettävä teollisuuden kilpailukykyä edistävät poliittiset toimensa, jotka liittyvät niiden keskeisiin haasteisiin. Tietyissä asioissa komissio toimisi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jotta hyvät toimintatavat tunnistetaan ja levitetään muihin jäsenvaltioihin. Näin komissio voisi myös integroida tehokkaammin politiikan laadinnan

[12] Komissio harkitsee näkemystensä esittämistä tieto- ja viestintäteknisistä taidoista vuonna 2007.
[13] KOM(2006) 567 ”Globaali Eurooppa kilpailijana maailmassa”.

kansalliset näkökohdat tässä tiedonannossa esitettyihin sektorien välisiin ja sektorikohtaisiin aloitteisiin.

3.3. Nykyisen työn jatkaminen ja uusiin haasteisiin vastaaminen

Vaikka teollisuuspolitiikkaa koskevan vuoden 2005 tiedonannon yleispiirteet vaikuttavat edelleen sopivilta, osa haasteista odottaa edelleen vastausta ja osa on saanut lisää painoarvoa. Globalisaatio, tekniikan kehittyminen ja ilmastonmuutos aiheuttavat kilpailupaineita, joihin talouden on sopeuduttava: tämän prosessin tuloksena resurssit keskitetään sinne, missä niistä saadaan suurin arvo.

3.3.1. Sektorien väliset aloitteet

1. **Sääntely-ympäristön yksinkertaistaminen** ja yritysten **hallinnollisen taakan keventäminen** ovat edelleen komission prioriteetteina. Lisäksi pyritään varmistamaan, että säännökset on laadittu edistämään ympäristöinnovointia ja kestävämpiä kulutus- ja tuotantosuuntauksia. Komissio tehostaa tulevia toimiaan ja kiinnittää huomiota erityisesti rakentamiseen, yritystilastoihin, terveyteen ja turvallisuuteen, työsuhteisiin, liikenteeseen sekä verokysymyksiin ja alv:hen. Komissio on lisäksi sitoutunut jatkamaan hallintomenojen määrittämistä ja hallinnollisen taakan keventämistä.

*Konkreettisena esimerkkinä aloitteen soveltamisesta yksittäisellä sektorilla ovat CARS21-aloitteen jatkotoimet, joilla komissio pyrkii **yksinkertaistamaan autoteollisuuden sääntelykehystä** soveltamalla järjestelmällisesti paremman sääntelyn periaatteita. Komission keskeiset tavoitteet ovat seuraavat: tiettyjen autoteollisuutta koskevien EY-direktiivien korvaaminen kansainvälisillä säännöksillä vuodesta 2007 alkaen; omatoimisen ja virtuaalisen testauksen käyttöönotto tietyillä aloilla; lainsäädännön kehittäminen kunnianhimoisia päästönormeja varten, kuten CO_2-päästöjen alentaminen 120 grammaan/km vuoteen 2012 mennessä kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla[14]; ajoneuvojen turvallisuuteen liittyvien parannusten, kuten ajonvakausjärjestelmän käyttöönotto (2008).*

Tällainen toimintatapa voisi toimia esimerkkinä muille sektoreille, ja se on erityisen merkittävä pk-yritysten kannalta. Koska pk-yritykset ovat rakenteeltaan kevyitä ja ne pystyivät luontaisesti olemaan kanssakäymisessä ympäristönsä kanssa, niillä on hyvät edellytykset tarjota innovatiivisia ratkaisuja ja muuntaa haasteet yritystoiminnan mahdollisuuksiksi. Ne ovat myös keskeinen tekijä jäljempänä mainituissa yritysklustereissa. Samalla niiden valmiudet käsitellä sääntelyn ja hallinnon aiheuttamaa taakkaa ovat kuitenkin heikommat – sillä näistä aiheutuu usein kustannuksia, jotka eivät ole suoraan verrannollisia yrityksen kokoon. Kaikki toimenpiteet, jotka edellyttävä kiinteitä investointeja vaikuttavat samaten suhteessa enemmän pk-yrityksiin. Tällaisia saattaisi liittyä esimerkiksi nykyistä tiukempien ympäristöstandardien käyttöönottoon prosessien tai lopputuotteiden osalta.

2. Joukko muita sektorien välisiä aloitteita perustuu siihen, että innovaatioita ja reagointia nopeasti muuttuvaan teknologiaan ei vauhditeta pelkästään sääntelypuitteilla. Yhteisön rahoitusohjelmissa[15] ja sekä nykyisissä että tulevissa eurooppalaisissa teknologiayhteisöissä ja yhteisissä teknologia-aloitteissa luodaan innovaatioita edistäviä avoimia kumppanuuksia, mutta myös muuntyyppistä proaktiivista toimintaa tarvitaan.

---

[14] KOM(2007) 22.
[15] Tutkimusta koskeva puiteohjelma (FP7) ja kilpailukyvyn ja innovoinnin puiteohjelma (CIP).

Maailmanlaajuisesti merkittävä innovaatio tuo **edelläkävijämarkkinoille** tiettyjä kilpailuetuja kuten nopeammat tuotot investoinneille ja siten tehokkaamman kannustimen yksityisille lisäinvestoinneille T&K-toimintaan, T&K-tilojen ja tuotantolaitosten sijainnista koituvia etuja, suuremman tuottavuuden ja viennin tai lisää kasvua ja työllisyyttä.

Edelläkävijämarkkinoita koskevan aloitteen *tavoitteena on tukea markkinapotentiaalin hyödyntämistä innovatiivisten tuotteiden ja palvelujen markkinoilla. Tätä varten pyritään poistamaan uusien markkinoiden kehittymistä haittaavia esteitä tulevaisuuteen suuntautuvan, yhtenäisen ja kohdennetun sääntelyn ja muiden politiikan välineiden avulla. Näin voidaan nopeasti ja globaalista näkökulmasta vastata kysyntään erilaisten teknologioiden ja innovatiivisten liiketoimintamallien avulla. Tällaisia välineitä ovat oikeus- ja sääntelypuitteet, avoimen innovoinnin mekanismien tukeminen, standardit, julkisiin hankintoihin liittyvät käytännöt, teollis- ja tekijänoikeudet tai riskipääoman saatavuus. Komissio valmistelee myöhemmin tänä vuonna asiakirjan, jossa se ehdottaa edelläkävijämarkkinoita koskevan lähestymistavan käyttöönottoa.*

3. Innovaatioita voidaan vauhdittaa myös muilla keinoin (kuten Lahden kokoukseen liittyvässä tiedonannossa[16] ehdotetaan), jotka perustuvat **standardien** käyttöön. Sen lisäksi, että standardit helpottavat innovatiivisten tuotteiden, palvelujen ja prosessien pääsyä markkinoille, ne toimivat paljolti myös T&K-toiminnassa hankitun tietämyksen välittäjinä. Lisäksi standardeilla varmistetaan, että uusien tuotteiden ja palvelujen laatu ja turvallisuus ovat yhdenmukaiset, ja tuetaan siten kuluttajien luottamusta ja kestävämpiä kulutustottumuksia, mikä edistää myös kasvua.

Standardeja *koskevan aloitteen tavoitteena on helpottaa T&K-tulosten pääsyä markkinoille ja tukea esimerkiksi vähähiilisen ja energiatehokkaiden teknologioiden käyttöönottoa. Teknologisten muutosten vauhti ja teknologioiden konvergenssi edellyttävät kuitenkin, että Euroopan standardointijärjestöt mukauttavat prosessinsa siten, että ne pystyvät toimittamaan tuotteensa suhteellisen nopeasti. Niiden on jatkettava myös maailmanlaajuisten standardien kehittämistä. Täysi hyöty voidaan kuitenkin saada vain silloin, kun kaikki sidosryhmät osallistuvat standardointityöhön ja standardit ovat myös yleisesti käytössä. Lisätyötä tarvitaan myös pk-yritysten ja tiedeyhteisön saamiseksi liikkeelle. Tämän vuoksi komissio esittelee vuoden 2007 lopulla tiedonannon, jossa käsitellään standardoinnin kasvavaa merkitystä innovaatioiden tukemisessa ja ehdotetaan toimenpiteitä edellä mainittujen kysymysten käsittelemiseksi.*

4. Globalisaatio vie rakennemuutosta eteenpäin. Tämän vuoksi tarvitaan uusia ja tiiviitä rajatylittäviä kumppanuussuhteita ja liittoutumia. Sellaiset yhteistyöverkostot kuten innovaatiokeskukset ja tutkimusklusterit voivat toimia alueen talouskehityksen ja innovoinnin moottoreina. Tällainen kehitys kulkee käsi kädessä tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen alalla tarvittavan alueellisen erikoistumisen kanssa, kun tavoitteena on maailmanlaajuisesti kilpailukykyinen eurooppalainen tutkimusalue. Euroopan teknologiainstituuttia (EIT) koskeva aloite rakentuu kansainvälisille innovaatiokeskuksille ja -klustereille ja kehittää niitä edelleen. Tavoitteena on yhdistää Euroopan parhaat koulutus-, tutkimus- ja innovaatiotoimijat, jotta voidaan tarjota käytännön ratkaisuja merkittäviin yhteiskunnallisiin, taloudellisiin ja ympäristöhaasteisiin.

Klusterialoitteessa *arvioidaan, miten jäsenvaltioiden ja komission yhdistetty toiminta*

[16] KOM(2006) 589.

klustereiden ja niiden yhteistyön tukemiseksi voi auttaa Euroopan osaamisaluetta asteittain muuntumaan kilpailukykyisten maailmanluokan klustereiden muodostamaksi vaikutusvaltaiseksi verkostoksi, joka tukee teollisuuden ja palvelualan kilpailukykyä.

5. Euroopan teollisuudella on hyvät mahdollisuudet vahvistaa asemiaan ympäristöteknologiaan perustuvien uusien tuotteiden, palvelujen ja prosessien markkinoilla. Lisäksi eurooppalaiset yritykset ovat entistä kiinnostuneempia ympäristötoimiensa tehokkuudesta osana yritysten sosiaalista vastuuta.

Jotta näiden vahvuuksien varaan voitaisiin rakentaa ja jotta voitaisiin tukea teollisuutta, joka pyrkii hyödyntämään uusien ympäristöteknologiamarkkinoiden syntymistä, on suunniteltu uutta **kestävän teollisuuspolitiikan** aloitetta. Tämän aloitteen päätavoite on muuttaa EU:n teollisuuden potentiaaliset haasteet mahdollisuuksiksi, se voisi avata tietä siirtymiselle vähähiiliseen ja resurssejaan tehokkaasti käyttävään talouteen. Aloitteella tuetaan näin Eurooppa-neuvoston maaliskuussa 2007 hyväksymän energia- ja ilmastonmuutospaketin tavoitteiden saavuttamista.

Komissio laatii myös täydentävän toimintasuunnitelman, jolla edistetään kestävää tuotantoa ja kulutusta EU:ssa. Toimintasuunnitelma on myös vastaus komissiolle uudistetussa EU:n kestävän kehityksen strategiassa esitettyyn pyyntöön.

Kestävän teollisuuspolitiikan kolme perusperiaatetta, joiden seurantaa varten esitetään toimintasuunnitelmaa vuoden 2008 alussa, ovat seuraavat:

<u>Vauhditetaan vähähiilisten ja energiatehokkaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja kaupallistamista</u> esimerkiksi tukemalla edelläkävijämarkkinoita ja luomalla edelläkävijöille kannustimia. Tämä saattaa edellyttää asianmukaisia rahoitusvälineitä ja sellaisten markkinapohjaisten välineiden kehittämistä, jotka kannustavat ottamaan käyttöön ympäristöystävällisempiä tuotteita ja palveluja, ympäristökustannusten sisällyttäminen mukaan luettuna,kuitenkin valtiontukia koskevien sääntöjen mukaisesti.

<u>Luodaan dynaamiset sisämarkkinat</u>: Parhaillaan käynnissä olevan sisämarkkinalainsäädännön tarkastelun pohjalta komissio laatii selkeän tuotepolitiikan ja poistaa sisämarkkinoiden esteitä. Tähän sisältyvät realistiset ja asteittain tiukentuvat vähimmäisvaatimukset, joita tarvittaessa täydennetään vapaaehtoisilla edelläkävijästandardeilla ja -kannustimilla (kuten pakkausmerkinnöillä), jotta tulosta voitaisiin kohentaa. Tämän lähestymistavan kulmakiveksi tulee laajennettu Euroopan

parlamentin direktiivi, jolla edistetään tärkeimpien tuotteiden ekosuunnittelua. Myös ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä sekä yritysten ja kotitalouksien energiapalveluja on tarkoitus edistää, ja tämän toiminnan tueksi luodaan yksinkertaiset käyttäjäystävälliset puitteet.

<u>Luodaan vähähiilisten ja energiatehokkaiden teknologioiden, tuotteiden ja palvelujen maailmanlaajuiset markkinat:</u> Ympäristöteknologioiden sekä ympäristön kannalta kestävämpien teknologioiden sekä tuotteita ja palveluja koskevien standardien nopeammalla käyttöönotolla voidaan valmistella sellaisten kansainvälisten standardien kehittämistä, joissa otetaan ympäristönäkökohdat paremmin huomioon elinkaariajattelun avulla. Näin eurooppalaisille yrityksille voidaan saada aikaan markkinoille ensimmäisenä tulevan yrityksen etuja maailmanlaajuisessa kilpailussa. Kansainväliset sektorikohtaiset sopimukset voivat energiavaltaisilla teollisuudenaloilla tarjota merkittäviä mahdollisuuksia energia- ja

resurssitehokkuuden globaalien vertailuarvojen asettamiseen tai tällaiset vertailuarvot täyttävienn teknologioiden edistämiseen. Tällaisten sektorikohtaisten sopimusten on oltava kilpailusääntöjen ja ympäristötavoitteiden mukaisia, ja niillä pitäisi tukea vientimarkkinoiden luomista johtavalle eurooppalaiselle teknologialle, palveluille ja tuotteille. Niitä voidaan täydentää ympäristöteknologioiden levittämistä koskevilla kansainvälisillä ja kahdenvälisillä sopimuksilla helpottamalla Kioton pöytäkirjan joustavien välineiden käyttöä sekä kauppa- ja kehityspolitiikan avulla.

6. **Energiaintensiiviset teollisuudenalat** vaativat erityishuomiota, kuten Eurooppa-neuvosto on todennut.[17] Tarvitaan kustannustehokkaita keinoja kohentamaan tällaisten teollisuudenalojen kilpailukykyä ja ympäristövaikutuksia Euroopassa. Komissio julkaisee syksyllä poliittisen asiakirjan, jossa esitellään mahdollisia tapoja tämän tavoitteen saavuttamiseksi parhaiten.

7. Myös **luonnonvarojen ja raaka-aineiden saatavuus** on olennaisen tärkeää Euroopan teollisuudelle. On tarpeen kehittää toimia, joilla autetaan turvaamaan kestävä ja turvallinen saatavuus sekä parannetaan resurssien käytön tehokkuutta ja kotimaisten raaka-aineiden saatavuutta, avataan uusiutuvien raaka-aineiden EU-markkinoita, kehitetään etsintäteknologiaa ja varmistetaan ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Lisäksi monen- ja kahdenvälisillä kauppasopimuksilla on varmistettava, että kolmannet maat tukevat avoimia ja vääristymättömiä markkinoita ja takaavat raaka-ainetarjonnan hankintavarmuuden ja hankinnan monipuolisuuden ottaen huomioon luonnonvarojen kestävää käyttöä koskevan komission temaattisen strategian. Kilpailukykyneuvosto pyysi 21. toukokuuta 2007 komissiota kehittämään teollisuuden raaka-aineiden hankintaa koskevan yhdenmukaisen lähestymistavan, jossa otetaan huomioon kaikki asiaan liittyvät yhteisön sisäisen ja ulkoisen politiikan lohkot. Toteutusta seuraavat aktiiviset jatkotoimet.

Komissio pyrkii käyttämään ulkoista energiapolitiikkaa kansainvälisissä suhteissa sekä kauppapolitiikassa ja teollisuus- ja ympäristöpolitiikkaa koskevissa keskusteluissa, ja auttaa tarvittaessa panemaan ne täytäntöön teknisen tuen avulla edistääkseen ympäristön kannalta kestävää energia- ja ilmastonmuutospolitiikkaa kumppanimaissa.

8. Yleisesti ottaen markkinoille pääsyyn ja kilpailukykyyn liittyvät ulkoiset näkökohdat ovat edelleen keskeisiä Euroopan teollisuuden suorituskyvylle.

***Markkinoille pääsyä ja kilpailukykyä** koskevassa aloitteessa keskitetään toimet ja resurssit niille sektoreille ja markkinoille, joilla on parhaimmat mahdollisuudet hyötyä kilpailukyvystä. Komissio jatkaa ensisijaisesti monenvälisiä kauppaneuvotteluja, erityisesti Dohan neuvottelukierrosta, ja pyrkii sen lisäksi tekemään kahdenvälisiä vapaakauppasopimuksia, joita koskevat neuvottelut käynnistettiin hiljattain, edistää transatlanttista toimintaohjelmaa Yhdysvaltojen ja kumppanuutta Kiinan kanssa sekä käsitellä muita kuin tulliesteitä, joiden merkitys on viime vuosina kasvanut tullien asteittaisen poistamisen myötä. Tähän sisältyvät sääntelykysymykset, suorat ulkomaiset sijoitukset, kilpailu, julkiset hankinnat, turvallisuus sekä teollis- ja tekijänoikeuksien ja muun aineettoman omaisuuden suojelu ja väärentämisen torjunta. Kun protektionismi hylätään kotimarkkinoilla, on tämän vuoksi samalla aktiivisesti pyrittävä luomaan avoimia markkinoita ja tasapuolisia kaupan edellytyksiä muualla.*

[17] Päätelmät 8. ja 9. maaliskuuta 2007.

9. Teollisuuden kilpailukyky riippuu myös sen kyvystä toteuttaa **rakennemuutos** vastauksena globalisaation ja teknologian kehityksen tuomiin haasteisiin. EU onkin laatinut rakenneuudistusta koskevaa lainsäädäntöä[18], minkä lisäksi se antaa taloudellista tukea rakennerahastojen ja globalisaatioon mukautumista tukevan eurooppalaisen rahaston kautta. Komissio on antanut myönteisen arvioin rahaston kahdesta ensimmäisestä hakemuskaudesta ja pyytänyt budjettiviranomaista myöntämään tarvittavat määrärahat. Enemmän pitää vielä kuitenkin tehdä yhteistyönä kaikkien sidosryhmien kanssa, jotta voidaan varautua rakennemuutoksen suuntauksiin, valmistella paremmin rakenneuudistusta ja parantaa eri politiikan lohkojen synergiaa.

Rakennemuutosta koskevassa aloitteessa *komissio aikoo laajentaa analyysejään ja helpottaa parhaiten toimintatapojen vaihtoa. Ensimmäinen vuosittainen rakenneuudistuskertomus julkaistaan vuoden 2008 puolivälissä. Vuonna 2005 annettua tiedonantoa Rakenneuudistukset ja työllisyys[19] aiotaan tarkastella uudelleen laajan eurooppalaisen yhteistyön kannustamiseksi. Aloitteen keskipitkän aikavälin tavoitteena antaa kaikille asianosaisille enemmän tietoa rakennemuutoksesta ja siitä, miten kohdataan sen vaikutukset. Olisi myös selvitettävä, miten EU:n rahastoja voidaan parhaiten käyttää tässä yhteydessä. Komissio arvioi vuoteen 2009 mennessä, onko pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevia valtiontuen suuntaviivoja tarpeen tarkistaa.*

10. Yksi suurimmista rakenteellisista muutoksista on ollut työpaikkojen siirtyminen palvelualoille erittäin kehittyneissä talouksissa. Tätä ei pidä rinnastaa teollisuuden vähenemiseen, vaan se heijastaa syvenevää kansainvälistä elinkeinorakenteen muutosta sekä aiemmin integroitujen vertikaalisten arvoketjujen purkautumista. Sen seurauksena **teollisuus ja palvelut ovat erottamattomasti sidoksissa toisiinsa.** Tiettyjen palvelualojen, kuten osaamisvaltaisten yrityspalvelujen kustannukset, laatu ja tuottavuus vaikuttavat teollisuuden kilpailukykyyn. Esimerkiksi asiantuntija- ja muiden yrityspalveluiden, rahoituspalveluiden tai vähittäiskaupan ja jakelualan toimintaan vaikuttavilla säännöksillä on vaikutusta myös teollisuuteen. Lisäksi kilpailukykyiset verkkotoimialat antavat lisävauhtia koko teollisuuden kilpailukyvylle. Sitä paitsi teollisuus on sekä käyttäjä että tarjoaja yhä monipuolistuvien, innovatiiviseen teknologiaan ja tuotteisiin liittyvien palvelujen osalta.

Teollisuutta ja palveluja koskevassa aloitteessa *tarkastellaan yksityiskohtaisesti palvelualoja ja niiden kilpailukykyä ja vaikutuksia teollisuuden kilpailukykyyn sekä tarvittaessa toteutetaan sektorikohtaista jatkoseurantaa. Tarkoituksena on määrittää kaikki kilpailukyvyn kohenemisen esteet ja mahdolliset markkinaongelmat, jotka saattaisivat oikeuttaa sellaisten toimien toteuttamisen, joilla puututaan tiettyihin ongelmiin yksittäisillä teollisuuden ja/tai palvelujen aloilla.*

Kasvuun ja työllisyyteen tähtäävän nykyaikaisen pk-yrityspolitiikkansa[20] mukaisesti komissio aikoo jatkossakin varmistaa, että sen teollisuuspoliittisissa aloitteissa otetaan huomioon pk-

---

[18] Neuvoston direktiivi 94/45/EY, annettu 22 päivänä syyskuuta 1994, eurooppalaisen yritysneuvoston perustamisesta tai työntekijöiden tiedottamis- ja kuulemismenettelyn käyttöönottamisesta yhteisönlaajuisissa yrityksissä tai yritysryhmissä; neuvoston direktiivi 98/59/EY, annettu 20 päivänä heinäkuuta 1998, työntekijöiden joukkovähentämistä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/14/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2002, työntekijöille tiedottamista ja heidän kuulemistaan koskevista yleisistä puitteista Euroopan yhteisössä.

[19] KOM(2005) 120.

[20] KOM(2005) 551.

yritysten edut, sillä niillä on keskeinen osa kestävän kasvun sekä uusien ja parempilaatuisten työpaikkojen luomisessa.

3.3.2. Sektorikohtaiset hankkeet

Sektorien välisten aloitteiden toteuttamisen lisäksi sektorikohtaisiin ongelmiin pureutuminen on osoittautunut hyödylliseksi. **Kaksi uutta aloitetta** käynnistetään elintarviketeollisuudessa ja sähkötekniikan alalla. Molemmat ovat laajoja sektoreita, joilla on potentiaalia luoda kasvua ja työpaikkoja.

Kaikissa sektorikohtaisissa aloitteissa olisi tarvittaessa käytettävä tutkimuksen puiteohjelman nykyaikaisia välineitä, eli teknologiayhteisöjä ja yhteisiä teknologia-aloitteita ja niiden suosituksia.

11. Yhteisen maatalouspolitiikan perättäisten uudistusten myötä tuki on siirtynyt tuotteista suoriin maksuihin viljelijöille. Markkinasuuntautuneisuus ja kilpailukyky on asetettu painopisteeksi, ja tämän myötä Euroopan **elintarviketeollisuus** on siirtynyt sopeutumisvaiheeseen. Maailmanlaajuisesti tarkasteluna tämän sopeutuminen tapahtuu tilanteessa, jossa perushyödykkeiden hinnat ovat korkeita, keskeisten raaka-aineiden saatavuudessa esiintyy rajoituksia ja markkinoille pääsyä koskevaa ulkoista kauppapolitiikkaa ollaan kehittämässä. Teollisuudelle lisähaasteita asettavat työvoiman alhainen tuottavuus, innovaatiotoiminnan jatkuva heikkous, kuluttajien muuttuvat mieltymykset ja sääntely, joka on viime vuosina lisääntynyt vastauksena kuluttajien huolestuneisuuteen terveys- ja ympäristökysymyksistä. Yhdenmukaistettu EU:n elintarvikelainsäädäntö kuitenkin edistää osaltaan elintarviketurvallisuutta ja kuluttajien luottamusta kaikkialla unionissa ja samalla myös EU:n elintarviketeollisuuden kehittymistä.

*Kohdennetulla **aloitteellaan** komissio aikoo vastata edellä kuvattuihin haasteisiin ja alan jatkuvaan innovaatiovajeeseen, erityisesti kun muistetaan pk-yritysten suuri osuus sektorista. Komissio esittää vuonna 2008 annettavassa tiedonannossa toimenpidepaketin, joka perustuu*

kilpailukykyanalyysiin ja laajaan vuonna 2007 järjestettävään sidosryhmien kuulemiseen ja rakentuu terveellisiä elintarvikkeita (Food for Life) käsittelevän eurooppalaisen teknologiayhteisön työlle. Näihin toimenpiteisiin voi kuulua esimerkiksi lisäarvoltaan parempia tuotteita koskeva strategia, T&K-tulosten kohdennettu käyttöönotto, pitkäjänteiset innovaatiopyrkimykset pk-yrityksissä (tukku- ja vähittäiskauppaan liittyvät kysymykset mukaan luettuina) sekä kansainvälisen ulottuvuuden vahvistaminen, kolmansien maiden markkinoille pääsyn helpottaminen ja tarvittaessa hallinnollisen taakan keventäminen. Toimenpiteillä täydennettäisiin käynnissä olevaa elintarvikelainsäädännön tarkistamista sekä uuselintarvikkeita ja elintarvikkeiden pakkausmerkintöjä koskevia aloitteita, joilla yksinkertaistetaan merkittävästi lainsäädäntökehystä ja kevennetään EU:n yrityksille aiheuttamaa rasitetta.

12. **Sähkötekniikan** alalla on tärkeä asema EU:n taloudessa välituotteiden, valmiiden tuotantohyödykkeiden ja kulutustavaroiden tarjoajana. Sekä vakiintuneet että nousevat taloudet aiheuttavat alalla kasvavia kilpailupaineita, ja väärentäminen ja teollis- ja tekijänoikeuksien suojelu ovat erittäin tärkeitä kysymyksiä alan kannalta.

***ELECTRA** on teollisuuden ja komission yhteisaloite, jonka tavoitteena on kartoittaa Euroopan sähkötekniikan alan suurimmat kilpailuun liittyvät haasteet pitkällä aikavälillä ja laatia tarvittaessa suosituksia alan maailmanlaajuisen kilpailukyvyn parantamiseksi.*

Aloitteessa perehdytään mahdollisuuksiin soveltaa paremman sääntelyn periaatteita ja osallistutaan energiatehokkuutta ja edelläkävijämarkkinoita koskevaan keskusteluun. Saatujen tulosten mukaisesti komissio voi vuonna 2008 ehdottaa lisätoimia.

Myös meneillään olevia toimia vauhditetaan tietyillä aloilla, joiden on vastattava nopeaan teknologian ja tieteen kehitykseen ja jotka eivät alalla olevien esteiden vuoksi pysty täysin hyödyntämään sisämarkkinoiden etuja.

13. **Avaruusteollisuuden** alalla komissio ja Euroopan avaruusjärjestö (ESA) ovat yhdessä laatineet Euroopan avaruuspolitiikan[21]. Sen lisäksi on laadittu alustavia osia Euroopan avaruusohjelmasta, jota olisi kehitettävä, jotta avaruusohjelmat olisivat mahdollisimman hyvin toisiaan täydentäviä ja avoimia, jolloin myös varmistettaisiin Euroopan avaruustekniikkaan tehtyjen investointien tehokas käyttö.

Komissio arvioi, onko tarpeen laatia eurooppalaiset sääntelypuitteet satelliittien välityksellä tapahtuvan tiedonvälityksen valvonnalle ja tarvitaanko alaa tukevia standardeja. Galileo-sovelluksia koskevaan vihreään kirjaan[22] liittyvän kuulemisen jälkeen komissio aikoo myös arvioida, missä määrin Euroopan tasoinen tai kansallinen lainsäädäntö voi tukea tällaisten sovellusten kehittämistä. Lisäksi komissio edistää edelleen siirtymistä markkinapohjaiseen taajuuksien varaamiseen, kannustaa yleiseurooppalaiseen taajuuksien käyttöön ja keskustelee jäsenvaltioiden ja kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa vientivalvontasäännösten yhdenmukaistamisesta. ESA ja komissio aikovat esittää integroituja avaruussovelluksia koskevia uusia T&K-hankkeita, joihin kuuluu integrointi maanpäällisten järjestelmien kanssa vuoden 2008 loppuun mennessä. ESA esittää vuoteen 2008 mennessä rahoitusehdotuksia

avaruustutkimuksen pitkän aikavälin suunnitelmalle ja ehdottaa uusia teknologiaan liittyviä T&K-toimia. Ympäristön ja turvallisuuden maailmanlaajuista seurantaa (GMES) koskevalla aloitteella tuotetaan avaruutta hyödyntäviä ympäristöpalveluja, joiden avulla voidaan tarkkailla ja hallita ilmastonmuutoksen vaikutuksia.

14. Euroopan puolustusteollisuudessa sovelletaan toisistaan hyvin poikkeavia kansallisia sääntöjä, mikä on hidastanut sen Euroopan laajuista kehitystä, heikentänyt sen asemaa kansainvälisiin kilpailijoihin nähden ja antanut huonon tuoton **turvallisuuteen ja puolustukseen** investoiduille varoille. Komissio aikoo yhteistyössä Euroopan puolustusviraston kanssa vahvistaa Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa.

*Tämän vuoksi käynnistetään aloite, jossa keskitytään eurooppalaisten **puolustus**tarvikemarkkinoiden kehittämiseen, teknologian kehittämiseen sekä EU:n puolustusalan yritysten maailmanlaajuiseen kilpailukykyyn. Komissio on valmistelemassa "puitetiedonantoa", jossa käsitellään teollisuuteen ja markkinoihin liittyviä kysymyksiä, puolustus- ja turvallisuushankintoja koskevaa direktiiviä sekä EU:n sisäisiä puolustustarvikkeiden siirtoja koskevaa asetusta. Muita tuloksia, kuten Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan yhdenmukaista kartoitusta koko EU:ssa ja Euroopan puolustusalan standardointia koskevaa käsikirjaa, odotetaan vuoteen 2009 mennessä.*

[21] KOM(2007) 212 lopullinen

[22] Galileo-radionvigointijärejstelmä tarjoaa paikannuspalveluita, kun 30 satelliitin kokonaisuus on lähivuosina käytössä.

15. Lisäksi komissio jatkaa aloitetta, joka koskee **turvallisuustutkimuksen** erityishaasteita ja jossa otetaan asianmukaisesti huomioon läheiset yhteydet puolustukseen liittyviin seikkoihin, jotka kuvastuvat esimerkiksi edellä mainitussa puolustusta ja turvallisuushankintoja käsittelevässä direktiivissä.

*Komissio aikoo käynnistää **turvallisuusalaa koskevan eurooppalaisen tutkimus- ja innovointifoorumin**, jotta vuoden 2009 loppuun mennessä voidaan laatia yhteinen **turvallisuusalan tutkimuksen** toimintasuunnitelma. Samalla komissio kannustaa julkisen ja yksityisen sektorin vuoropuhelua Euroopan turvallisuutta koskevasta tutkimuksesta ja parantaa käynnissä olevien ohjelmien ja aloitteiden välistä koordinointia ja avoimuutta.*

16. Euroopan **lääkeala** on uhattuna, sillä investoinnit lääkealan T&K-toimintaan on suunnattu Yhdysvaltoihin ja yhä enemmän myös Kaukoitään. Euroopalla on vaikeuksia vastata tehokkaasti haasteisiin pääasiassa siksi, että sillä ei ole toimivia lääkkeiden sisämarkkinoita.

Tämän vuoksi komissio on valinnut kaksitahoisen lähestymistavan: uudenaikaistetaan yhteisön lainsäädäntökehys lääkelainsäädännön tarkistuksen avulla sekä käynnissä olevan lääkefoorumin avulla, jossa käsitellään jäsenvaltioiden ja tärkeimpien sidosryhmien kanssa vaikeimpia kilpailuun liittyviä ongelmia, kuten hinnoittelua ja korvattavuutta. Vuoden 2007 loppuun mennessä komissio antaa näillä kahdella taholla tehdyn työn yhdistämiseksi tiedonannon, jossa esitetään tämän avainalan tulevaa kilpailukykyä koskeva strategia ja näkymät. Perustana tulee olemaan kesällä 2007 käynnistettävä julkinen kuulemismenettely.

17. Teollisuuspolitiikkaa koskevassa vuoden 2005 tiedonannossa annettujen sitoumusten seurauksena komissio valmistelee parhaillaan kahta sektorikohtaista tiedonantoa, joiden aiheena on **metalli-** ja **metsäteollisuuden** kilpailukyky.

4. PÄÄTELMÄT

Tällä hetkellä teollisuus toimii suhteellisen suotuisassa makrotalousympäristössä, mutta itsetyytyväisyyteen ei kuitenkaan ole syytä.

Vuoden 2005 tiedonannossa esitetyt toimet ovat auttaneet muovaamaan politiikkaa Euroopan teollisuutta hyödyttäväksi – sekä suuryritysten että pk-yritysten osalta. Yhtenäinen lähestymistapa on osoittautunut onnistuneeksi, ja sitä kannattavat myös Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot. Nyt tarvitaankin jatkuvuutta ja sitoutumista nykyisiin strategioihin, mikä edellyttää eri sidosryhmien vakaata tukea. Tässä yhteydessä ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa sellaiset teollisuuspolitiikan puitteet, joiden avulla teollisuus pystyy parhaiten vastaamaan globalisaatioon ja ilmastonmuutokseen.

Liite 1: Nykyiset ja suunnitellut aloitteet

	Toimiala	TIETÄMYS				PAREMPI SÄÄNTELY				YMPÄRISTÖ JA ENERGIA [2]					KAUPPA				RAKENNE-MUUTOS		SEKTORIN OMINAIS-PIIRTEET	SEKTORIKOHTAISET TOIMET 2005-2009
		T&K, innovaatiot	Teollis- ja tekijänok. valvottaminen	Ammattitaito	Rahoituksen saatavuus, pk-yrit.	Hallinnollinen taakka, alakohtaisen sääntelyn monimutkaisuus	Sisämarkkinat	Terveys ja turvallisuus	Tekniset standardit	Ilmastomuutos [1]	Jätteet	Vesi	Ilma	Intensiivinen energian käyttö	Markkinoiden avaus	Raaka-aineiden saatavuus	Kaupan väristymät, tuet, polkumyynti	Sääntely-kysymykset	Varautuminen	Muutos palvelu-yhteiskunnaksi [3]		2005 2006 2007 2008 2009
Elintarvike- ja bioteideteollisuus	Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	x				x					x	x			x	x			x	x		**Elintarvikealoite** →
	Kosmetiikka	x					x	x							x			x		x		
	Lääkkeet	x	x	x	x		x	x							x			x		x		Lääkefoorumi → Lääketiedonanto →
	Biotekniikka	x	x		x	x		x												x	x[3]	MTR-strategia "Biotieteet ja biotekniikka" →
	Lääkinälliset laiteet	x			x		x	x										x		x		
Kone- ja järjestelmäteollisuus	Tieto- ja viestintätekniikka [4]	x	x	x	x	x			x		x				x					x		TVT-työryhmä →
	Koneenrakennus	x	x		x		x [10]								x					x		Vuopuhelu koneenrakennusalaa varten →
	Sähkötekniikka	x	x	x	x		x [10]								x					x	x[6]	**Electra** →
	Moottoriajoneuvot	x	x	x		x	x			x	x		x		x			x	x			CARS 21 -korkean tason ryhmä → Ajoneuvolainsäädännön tarkastelu →
	Ilmailu- ja avaruusala	x															x			x		Euroopan avaruusohjelma/GMES →
	Puolustusteollisuus	x					x													x		Korkean tason ryhmä: puolustus → Puolustuspaketti →
	Laivanrakennus	x	x	x													x		x		x[7]	Korkean tason ryhmä LeaderSHIP 2015 →
Muoti- ja muotoilu-teollisuus	Tekstiilit	x	x	x											x				x			
	Nahka ja nahkatavarat	x	x	x											x	x			x			
	Jalkineet	x	x	x											x				x			
	Huonekalut	x	x	x											x				x			
Perus- ja välituoteteollisuus	Kaivannaisala, muu kuin energiantuotanto	x		x				x			x	x									x[8]	
	Muut kuin rautametallit			x						x	x			x		x						
	Sementti ja kalkki									x	x		x	x								
	Keramiikka		x							x	x		x	x	x		x		x			
	Lasi		x							x	x		x	x	x							
	Puu ja puutuotteet	x		x					x	x	x		x		x	x						
	Selluloosa, paperi ja paperituotteet	x								x	x	x		x		x	x					
	Painaminen ja kustantaminen	x		x							x	x	x						x	x		
	Teräs	x		x						x	x	x	x	x		x	x		x			
	Kemikaalit, kumi ja muovit	x						x		x	x	x	x	x			x			x	x[9]	Korkean tason ryhmä: kemikaalit →
	Rakentaminen	x		x		x	x	x	x		x									x		
SEKTORIEN VÄLISET TOIMET 2005-2009	2005 2006 2007 2008 2009	Tutk. & inn. seuranta IPR Taidot **Klusterit** **Edelläkävijämark.**				- uusi lainsäädännön yksinkertaistamisohjelma - paremman sääntely strategia - hallinnollisen taakan vähentäminen **Toiminta-ohjelma**				Kilpailukykyä, energiaa ja ympäristöä käsittelevä ryhmä **Kestävän teollisuus-politiikan toiminta-suunnitelma**					Kilpailukyvyn ja markkinoille pääsyn ulkoiset kysymykset				Rakenne-muutos **Teollisuus ja palvelut**			*Alaviitteet* *1) Energiatoimintaan kuuluvien laitosten osalta kaikki sektorit kuuluvat päästökaupan piiriin, jos kyseinen laitos kapasiteetiltaan ylittää päästökauppadirektiivin 2003/87/EY liitteessä 1 määritetyn kynnysarvon. Tähän taulukkoon merkityt sektorit sisältyvät päästökauppaan prossseihin liittyvien CO_2-päästöjensä osalta.* *2) Myös uusi kemikaalilainsäädäntö (REACH) vaikuttaa moniin toimialoihin.* *3) Perustuu tuotos-panostalukoihin (palveluiden käyttö), jotka sisältyvät Eurostatin tietoihin (2007) EU:n teollisuuden rakenteesta.* *4) TVT:n haasteet ovat sektorikohtaisia; TVT:n omaksuminen on yleinen haaste teollisuudelle.* *5) Muuntogeeninen organismi.* *6) Energiaa käyttävät tuotteet.* *7) Rahoitusväline.* *8) Maan saatavuus.* *9) Energian ja raaka-aineiden kustannukset, logistiikka.* *10) Markkinoiden valvonta.*
	EU:n ja jäsenvaltioiden Lissabonin-uudistusohjelmat																					

Taulukossa on merkitty rastilla kohdat, joissa poliittista haastetta on pidetty kyseisen sektorin kannalta ensissijaisena useiden poliittisten haasteiden joukosta. Rastin puuttuminen ei siis välttämättä tarkoita, että tietty haaste olisi vähäpätöinen kyseiselle sektroille vaan ainoastaan sitä, että haastetta ei pidetä prioriteetiltaan kaikkein suurimpana.